

Rola wolontariuszy W ŻYCIU MIESZKAŃCÓW SUNNYSIDE

Katarzyna Pęczak
Menadżer Sunnyside Park Home
w Pietermaritzburgu

„Ograniczona ilość personelu pielęgniarstwa i opiekunek w stosunku do ilości pensjonariuszy i ich potrzeb zmusza nas do ciągłego poszukiwania nowych rozwiązań. Jednym z nich jest zaangażowanie wolontariuszy, którzy są rekrutowani nie tylko do pomocy w organizowaniu różnorodnych zajęć terapeutycznych dla naszych podopiecznych, ale także w celach pomocy w utrzymaniu prawidłowej funkcji ośrodka.”

Sunnyside Park Home jest ośrodkiem opieki długoterminowej dla ludzi starszych, jednym z sześciu prowadzonych przez Padca (NGO) – najbardziej prestiżową organizację społeczną w RPA, która istnieje od 60 lat. Na drodze wielu doświadczeń osiągniętych poprzez długotrwałą działalność Padca rozbudowała różne systemy opiekuńcze, które w chwili obecnej cieszą się ogromną popularnością wśród rencistów, zapewniając im opiekę w formie zależnej od ich potrzeb.

Ośrodki opiekuńcze należące do Padca są zlokalizowane w różnych częściach Pietermaritzburga, zależnie od ich standardu: **Woodgrove** i **Clivia** zapewniają rencistom mieszkanie w bardzo komfortowych domach, których ogólna liczba w obydwu ośrodkach sięga 260; ich sprzedaż odbywa się na zasadzie „prawa za życia”. W chwili obecnej mamy w budowie następny ośrodek, podobny do Woodgrove, który w przyszłości zwiększy możliwość zakwaterowania o 350 miejsc. **Ken-Wynn** posiada 60 pokoi, **Karumi** – 16 mieszkań, za które renci-

ści płać czynsz naliczany w zależności od ich dochodów. **Riverside Park Home** może zakwaterować w jednoosobowych pokojach 108 osób starszych wymagających całodobowej opieki pielęgniarskiej.

Sieć domów należących do Padca może zapewnić zakwaterowanie praktycznie dla każdej osoby powyżej 60. roku życia bez względu na jej przynależność społeczną, kulturową: od najbiedniejszych do najbogatszych, a także bez względu na rasę (czarni, biali, hindusi, azjaci), wyznanie, ideologię, ugrupowanie polityczne, stan zdrowia (AIDS, HIV, gruźlica).

Sunnyside Park Home został wybudowany w 1971 roku w celu zapewnienia schronienia dla ludzi w wieku emerytalnym wywodzących się z najuboższej grupy społecznej Pietermaritzburga i jego okolic. Kompleks ma budowę barakową: 16 budynków parterowych mieszczących 104 pokoje oraz jeden budynek piętrowy z 64 pokojami. Otoczony jest przepięknym ogrodem o powierzchni 5,5 ara. Wszystkie budynki, ogród i parking zaprojektowane są w sposób zapewniający bezpieczeństwo i możliwość samodzielnego poruszania się osobom niepełnosprawnym na wózkach inwalidzkich.

Sunnyside jest podzielony na 4 różne oddziały – zależnie od stopnia i formy udzielanych świadczeń – w których możemy zakwaterować 164 osoby, zapewniając każdej z nich pokój jednoosobowy. Warunkiem przyjęcia do naszego domu jest ukończenie 60. roku życia, przy czym pierwszeństwo mają renciści na zasiłkach rządowych lub rentach.

Frail care posiada 104 pokoje jednoosobowe dla osób wymagających całodobowej opieki pielęgniarskiej, natomiast **Hydrangea** mieści 33 pokoje jednoosobowe i jest rodzajem schronienia – w oddziale tym zapewniamy usługi ograniczone do 1 posiłku dziennie (obiad), umożliwiamy

transport do miasta, a czynsz naliczany jest w zależności od dochodów.

Azalea posiada 29 pokoi jednoosobowych. Pensjonariusze otrzymują trzy posiłki dziennie i dodatkowo – usługi pralnicze. Pokoje są sprzątane raz w tygodniu, czynsz naliczany jest w zależności od dochodów.

Clivia to kompleks domów (6) na terenie Sunnyside pozwalający na zakwaterowanie osób/małżeństw zupełnie niezależnych. Ich sprzedaż oparta jest na „prawach za życia”.

PERSONEL

W 1998 i 2002 roku, ze względów ekonomicznych, zmian w demografii oraz trudności finansowych, byliśmy zmuszeni do drastycznej redukcji etatów: 36 pielęgniarek i 12 pracowników administracyjnych straciło pracę. Egzystencja Sunnyside stała pod znakiem zapy-

tania. W tym czasie zaistniała konieczność dokonania drastycznych zmian w strukturze zatrudniania. Padca podjęła decyzję o współpracy z lokalną agencją pielęgniarską Select, która do chwili obecnej zapewnia nam opiekunki i pielęgniarki.

Sunnyside jest obecnie ośrodkiem szkoleniowym dla uczniów z prywatnych szkół pielęgniarskich, studentów Wydziału Pielęgniarskiego z Durban University of Technology. Jednorazowo możemy przyjąć 30 uczniów.

Ograniczona ilość personelu pielęgniarskiego i opiekunek w stosunku do ilości pensjonariuszy i ich potrzeb zmusza nas do ciągłego poszukiwania nowych rozwiązań. Jednym z nich jest **zaangażowanie wolontariuszy**, którzy są rekrutowani nie tylko do pomocy w organizowaniu różnorodnych zajęć terapeutycznych dla naszych podopiecznych, ale także w celach

pomocy w utrzymaniu prawidłowej funkcji ośrodka. Ich działalność jest planowana i koordynowana przez terapeutkę zajęciową. Padca ma obecnie zarejestrowanych 246 wolontariuszy, z których 64 pracuje w Sunnyside.

Na przestrzeni ostatnich 9 lat pracy w Sunnyside spotkałam się z wieloma typami wolontariuszy. Za każdym razem jestem zafascynowana różnorodnością metod i technik wprowadzanych przez nich celem podniesienia ich efektywności w kontaktach z pensjonariuszami. Dzięki ich zaangażo-

waniu i pomocy jesteśmy w stanie odkryć prawdziwą naturę, talent, zainteresowania czy problemy naszych pensjonariuszy, które często są zamaskowane ich cierpieniem z powodu odczuwanej przez nich samotności, izolacji, opuszczenia.

W Sunnyside istnieją 4 grupy wolontariuszy:

I. GRUPA

ORGANIZACJE SPOŁECZNE:

Pracownicy małych przedsiębiorstw – odwiedzają pensjonariuszy, naprawiają im urządzenia elektryczne, sprzęt audio-wizu-

alny, organizują pomoc, dotacje w formie żywności, pomagają im w transporcie do sklepów, szpitali, organizują wieczorki muzyczne, zabierają osoby na wózkach inwalidzkich do parków, do kina itp.

Członkowie organizacji społecznych, np. Rotary Klub, Masonic Lodge, Lion Klub, Black Ridge Ladies – ta grupa wolontariuszy jest zaprzyjaźniona z Sunnyside od momentu jego założenia. W większości są to osoby starsze. Dla przykładu Panie z Black Ridge Ladies prowadzą dla nas sklep – rodzaj „Kiosku” – otwarty trzy razy w tygodniu na potrzeby mieszkańców naszego domu. Robią to bez wynagrodzenia, z czystej miłości do ludzi ubogich. Panie organizują żywność, przybory toaletowe, ubrania, które często zakupują ze składek członkowskich. Spędzają czas z rencistami i umożliwiają im kontakt z rodzinami. Panie z Rotary Klub przez ostatnie 10 lat zawsze w piątki prowadzą gimnastykę z elementami jogi, w której jednorazowo uczestniczy 50-60 osób. Jako ciekawostkę dodam, że najstarszą osobą w tej grupie jest Mrs. V. Naidoo, która ma obecnie 106 lat i jest w stanie wykonać większość ćwiczeń.

Kościoły, np. Katolicki, Protestantki, Anglikański, Ducha – odwiedzają osoby samotne, zapomniane przez rodzinę i przyjaciół; udzielają wsparcia duchowego osobom w depresji, terminalnie chorym, umierającym; organizują cotygodniowe msze w naszej Kaplicy, udzielają Komunii, pomagają rodzinom naszych pensjonariuszy w pogrzebach, odwiedzają rodziny zmarłych.

Uczniowie lokalnych szkół – organizują różne formy spotkań z pensjonariuszami, m.in. wieczorki muzyczne, uroczystości świąteczne – Boże Narodzenie, Święta Wielkanocne; często adoptują babcie czy dziadka i organizują spotkania z ich rodzinami; organizują dotacje w formie żywności, sprzętu medycznego itp.

II. GRUPA

Indywidualni wolontariusze – niepracujące kobiety, samotne emerytki, niepracujący mężczyźni – często pomagają w transporcie chorych do szpitali, odwiedzają chorych, robią im zakupy, zabierają ich też do własnych domów.

III. GRUPA

Pensjonariusze Sunnyside – niosą pomoc w różnych dziedzinach:

- » **transport** – pensjonariusze pomagają nam jako kierowcy w transportowaniu chorych do szpitali, pralni miejskiej itp.,
- » **warsztat** – naprawiają meble, urządzenia, maszyny do szycia, które używamy do celów terapii zajęciowej,
- » **recepcja** – pomagają w sortowaniu dokumentów, przyjmują i rejestrują dotacje, pracują w sekretariacie w czasie przerwy obiadowej, zastępują sekretarkę podczas jej nieobecności w pracy,
- » **księgowość** – zastępują księgową w czasie jej nieobecności w pracy,
- » **ogród** – pracują w ogrodzie, np. Pan Wakefields ma 97 lat i nadal jest zainteresowany pracą w ogrodzie; posiada ogromną wiedzę z zakresu ogrodnictwa i jest bardzo dumny, kiedy może podzielić się swoimi zdolnościami z innymi.
- » **Busy Bees** – pokój terapii zajęciowej, w którym dziennie organizujemy zajęcia dla 25-26

pensjonariuszy; robią oni na drutach, szyją, malują, sortują dary, grają w karty, układają puzzle, słuchają muzyki ect.

- » **Klub Mężczyzn** (20 pensjonariuszy) – spotykają się raz w tygodniu, organizują gry, wyjęcia do ogrodów botanicznych, oglądają filmy, słuchają muzyki, a czasami, ale bardzo rzadko, zapraszają Panie.

IV. GRUPA

Pracownicy Sunnyside – organizują czytanie Biblii dla 68 pensjonariuszy, udzielają wsparcia duchowego dla rencistów i ich rodzin.

Sunnyside cieszy się ogromną popularnością w Pietermaritzburgu i całym Kwazulu Natal. Rodziny zabiegają o nasz dom nie tylko z powodu niskich kosztów utrzymania, ale także z powodu przyjemnej, rodzinnej atmosfery stworzonej przez pensjonariuszy. Ich pobyt z nami nie jest końcem ich drogi życiowej, lecz początkiem nowej i ciekawej przygody w ich życiu. ■

Fotografie z archiwum autorki.